

ΓΕΝΙΚΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ
ΚΛΑΔΟΣ Γ΄
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ &
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (Γ2)

ΕΡΓΟ: «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΥΟ (2) ΝΕΩΝ ΙΣΟΓΕΙΩΝ
ΟΙΚΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΣΕ ΚΕΔΑ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ» (ΣΝ-39Ε)

Γ Ε Ν Ι Κ Η Σ Υ Γ Γ Ρ Α Φ Η Υ Π Ο Χ Ρ Ε Ω Σ Ε Ω Ν

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

ΑΡΘΡΟ 1ο.	Αντικείμενο.....	1
ΑΡΘΡΟ 2ο.	Διατάξεις που ισχύουν	1
ΑΡΘΡΟ 3ο.	Σειρά με την οποία ισχύουν τα τεύχη της δημοπρατήσεως και τα λοιπά στοιχεία της μελέτης.....	1
ΑΡΘΡΟ 4ο.	Μελέτη των συνθηκών κατασκευής του έργου.	2
ΑΡΘΡΟ 5ο.	Περιεχόμενο των τιμών μονάδος του Τιμολογίου και δαπάνες που βαρύνουν τον Ανάδοχο.....	3
ΑΡΘΡΟ 6ο.	Υπερβάσεις ποσοτήτων κλπ. σε αναλυτικούς προϋπολογισμούς	5
ΑΡΘΡΟ 7ο.	Έλεγχος - Προσαρμογή - Συμπλήρωση μελετών του έργου	5
ΑΡΘΡΟ 8ο.	Προέλευση - Έλεγχος - Έγκριση υλικών και ετοιμών ή ημικατεργασμένων προϊόντων	6
ΑΡΘΡΟ 9ο.	Εργαστηριακός Έλεγχος Υλικών	7
ΑΡΘΡΟ 10ο.	Τιμές μονάδος νέων εργασιών	8
ΑΡΘΡΟ 11ο.	Προκαταβολές.....	8
ΑΡΘΡΟ 12ο.	Ασφάλιση Προσωπικού.....	8
ΑΡΘΡΟ 13ο.	Τήρηση Νόμων, Αστυνομικών και λοιπών διατάξεων, όπως και Διαταγών Μονάδος	9
ΑΡΘΡΟ 14ο.	Ευθύνη Αναδόχου.....	10
ΑΡΘΡΟ 15ο.	Σήμανση κατά το στάδιο εκτελέσεως των εργασιών.	10
ΑΡΘΡΟ 16ο.	Εγκαταστάσεις Επιχειρήσεων και Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας.	10
ΑΡΘΡΟ 17ο.	Σχέδια από την εκτέλεση - Οδηγίες λειτουργίας και συντήρησης.	12
ΑΡΘΡΟ 18ο.	Υλικά κυρίου έργου - Προσωρινές Εγκαταστάσεις του Αναδόχου - Προστατευτικές κατασκευές.	13
ΑΡΘΡΟ 19ο.	Καθαρισμός εργοταξίων, κατασκευών και εγκαταστάσεων.....	14
ΑΡΘΡΟ 20ο.	Πρόγραμμα κατασκευής έργων.....	14
ΑΡΘΡΟ 21ο.	Επίβλεψη κατασκευής του έργου	15
ΑΡΘΡΟ 22ο.	Επιμετρήσεις Εργασιών	15
ΑΡΘΡΟ 23ο.	Δοκιμές Εγκαταστάσεων	16
ΑΡΘΡΟ 24ο.	Χρήση έργου πριν από την αποπεράτωση	16
ΑΡΘΡΟ 25ο.	Υποχρέωση συντήρησης του έργου από τον Ανάδοχο.	16
ΑΡΘΡΟ 26ο.	Παροχή ηλεκτρικής ισχύος και νερού.	16
ΑΡΘΡΟ 27ο.	Μέτρα υγιεινής - Πρώτες βοήθειες.....	17
ΑΡΘΡΟ 28ο.	Εκρηκτικές Υλες.....	17
ΑΡΘΡΟ 29ο.	Περιορισμοί Κυκλοφορίας	17
ΑΡΘΡΟ 30ο.	Καιρικές Συνθήκες.....	17
ΑΡΘΡΟ 31ο.	Γενικές Υποχρεώσεις του Αναδόχου	17
ΑΡΘΡΟ 32ο.	Ειδικές διατάξεις για έργα χρηματοδότησης NATO.....	18

ΑΡΘΡΟ 33ο.	Γενικά Εξοδα - Εργολαβικό Όφελος - Κρατήσεις	18
ΑΡΘΡΟ 34ο.	Ειδικές Διατάξεις περί Φ.Π.Α.....	20
ΑΡΘΡΟ 35ο.	Τόπος διαμονής Αναδόχου	20
ΑΡΘΡΟ 36ο.	Τροποποίηση όρων της Γ.Σ.Υ.....	20

ΑΡΘΡΟ 1ο. Αντικείμενο

Το παρόν τεύχος της Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (Γ.Σ.Υ.) αφορά τους γενικούς συμβατικούς όρους με βάση τους οποίους σε συνδυασμό με τους όρους που περιέχονται στα λοιπά τεύχη δημοπρατήσεως και τα στοιχεία της μελέτης, θα εκτελεστούν, από τον Ανάδοχο που θα αναδειχθεί, τα Στρατιωτικά Έργα κάθε φύσεως που εκτελούνται από το ΥΕΘΑ και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) που εποπτεύονται από αυτό.

ΑΡΘΡΟ 2ο. Διατάξεις που ισχύουν

Η εκτέλεση των έργων γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4412/2016 "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)", όπως τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και ισχύει σήμερα και της συναφούς νομοθεσίας (Π.Δ., Υπουργικές Αποφάσεις κλπ) που εκδόθηκε σύμφωνα με εξουσιοδότησή του.

Το αρ. 378/87 Π.Δ. "Όργανα που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν και ειδικές ρυθμίσεις σε θέματα έργων που εκτελούνται από Υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου τα οποία εποπτεύονται από αυτό που δημοσιεύθηκαν στο αρ. 168/17-9-87 ΦΕΚ (Τεύχος Α') όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 298/12-9-90.

ΑΡΘΡΟ 3ο. Σειρά με την οποία ισχύουν τα τεύχη της δημοπρατήσεως και τα λοιπά στοιχεία της μελέτης.

Τα τεύχη της δημοπρασίας αλληλοσυμπληρώνονται, σε περίπτωση δε ασυμφωνίας μεταξύ των όρων που περιέχονται σ' αυτά η σειρά με την οποία ισχύουν τα παραπάνω τεύχη, καθορίζεται πάγια όπως παρακάτω, εκτός εάν, σε ειδικές περιπτώσεις, ορίζεται διαφορετικά στη διακήρυξη της δημοπρασίας ή την ΕΣΥ.

- α. Η Διακήρυξη της Δημοπρασίας.
- β. Το Τιμολόγιο Προσφοράς.
- γ. Ο Προϋπολογισμός Προσφοράς.
- δ. Το Τιμολόγιο Μελέτης.
- ε. Ο Προϋπολογισμός Μελέτης.
- στ. Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (ΕΣΥ)
- ζ. Η Γενική Συγγραφή Υποχρεώσεων (ΓΣΥ)
- η. Η Τεχνική Περιγραφή του Έργου, η Τεχνική Μελέτη Κατασκευής του Έργου και τα Σχέδια.
- θ. Τεχνικές Προδιαγραφές που ορίζονται στην ΕΣΥ.
- ι. Το Πρόγραμμα Κατασκευής του Έργου που θα εγκριθεί τελικά από την Υπηρεσία.
- ια. Οι Αναλύσεις Τιμών και τα αντίστοιχα Περιγραφικά Τιμολόγια που αναφέρονται στην ΕΣΥ, για τη Περίπτωση Σύνταξης ΠΚΤΝΜΕ.

ΑΡΘΡΟ 4ο. Μελέτη των συνθηκών κατασκευής του έργου.

1. Η συμμετοχή στη δημοπρασία με υποβολή προσφοράς, αποτελεί αμάχητο τεκμήριο, ότι οι διαγωνιζόμενοι έχουν επισκεφθεί και ελέγξει πλήρως τη φύση και τη τοποθεσία του έργου και έχουν πλήρη γνώση των γενικών και τοπικών συνθηκών της κατασκευής του, κυρίως σε ότι αφορά:

α. Τις κάθε φύσεως πηγές υλικών, θέσεις προσωρινής ή οριστικής αποθέσεως προϊόντων εκσκαφής, τις μεταφορές, διάθεση, διαχείριση και αποθήκευση υλικών.

β. Τη δυνατότητα εξασφάλισης επιστημονικού και εργατοτεχνικού προσωπικού γενικά, νερού, ηλεκτρικού ρεύματος και οδών προσπελάσεως.

γ. Τις μετεωρολογικές συνθήκες που επικρατούν συνήθως, τις διάφορες διακυμάνσεις της στάθμης των υπογείων υδάτων, των υδάτων των ποταμών, χειμάρρων, παλίρροιας ή παρόμοιες φυσικές συνθήκες στον τόπο των έργων.

δ. Τη διαμόρφωση και κατάσταση του εδάφους, το είδος, τη ποιότητα και ποσότητα των καταλλήλων και εκμεταλλεύσιμων υλικών που βρίσκονται στη περιοχή, το είδος και τα μέσα (μηχανήματα, υλικά, υπηρεσίας) που θα χρειασθούν πριν από την έναρξη και κατά την εκτέλεση των εργασιών.

ε. Τη δυνατότητα έγκαιρης προμήθειας από το εξωτερικό των μηχανημάτων και υλικών που τυχόν απαιτούνται.

στ. Οποιαδήποτε άλλα θέματα που κατά οποιοδήποτε τρόπο μπορούν να επηρεάσουν τις εργασίες, τη πρόοδο ή το κόστος τους, σε συνδυασμό με τους όρους της σύμβασης.

2. Παράλειψη του διαγωνιζομένου να επισκεφθεί τον τόπο του έργου και κατατοπισθεί σε όλα τα παραπάνω σχετικά με την εκτέλεση του έργου στο οποίο αναφέρεται αυτή η σύμβαση, με κανένα τρόπο δεν μπορεί να παρουσιασθεί σαν δικαιολογία για οποιαδήποτε παρερμηνεία των όρων και απαιτήσεων που περιλαμβάνονται σ' αυτήν, ούτε τον απαλλάσσει από την ευθύνη για πλήρη συμμόρφωσή του στις συμβατικές του υποχρεώσεις.

3. Επίσης ο Ανάδοχος αποδέχεται ότι έχει μελετήσει, με σκοπό τη συμμόρφωσή του, τα εγκεκριμένα διαγράμματα και σχέδια της μελέτης, όπως και τα λοιπά συμβατικά στοιχεία της εργολαβίας που περιλαμβάνονται στο φάκελλο της δημοπρασίας και αποτελούν, μαζί με τη διακήρυξη, τη βάση της προσφοράς του, καθώς και ότι αποδέχεται και αναλαμβάνει, χωρίς επιφύλαξη, να εκτελέσει όλες τις υποχρεώσεις του, που απορρέουν από τις παραπάνω συνθήκες και όρους.

4. Τα στοιχεία της μελέτης που σχετίζονται με τη φύση, τη θέση του έργου και εξαρτώνται από τις συνθήκες του εδάφους όπως π.χ. χαρακτηρισμός εδάφους, ύπαρξη υπογείων υδάτων κλπ. είναι ενδεικτικά στη μελέτη και ο διαγωνιζόμενος είναι υποχρεωμένος να σταθμίσει τη προσφορά του σύμφωνα με αυτά που αυτός θεωρεί πραγματικά δεδομένα.

5. Στην περίπτωση που ο διαγωνιζόμενος βρει ασυμφωνίες ή παραλείψεις στα Σχέδια ή Προδιαγραφές ή στα λοιπά στοιχεία, της Συμβάσεως ή εάν αμφιβάλλει για την έννοιά τους, πρέπει να ειδοποιήσει αμέσως την αρμόδια Υπηρεσία, για να λάβει διευκρινήσεις, πριν υποβάλλει τη προσφορά του. Για να ληφθεί υπόψη τέτοια αίτηση για παροχή διευκρινήσεως, πρέπει αυτή να υποβληθεί εγγράφως στην αρμόδια Υπηρεσία έξη (6) ημέρες τουλάχιστον πριν από την ημέρα που έχει καθορισθεί για τη διενέργεια του διαγωνισμού. Οι διευκρινήσεις αυτές γνωστοποιούνται σε κάθε διαγωνιζόμενο που θα απευθυνθεί εγγράφως στην Υπηρεσία, τέσσερις (4) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα που έχει καθορισθεί για τη διενέργεια του διαγωνισμού.

ΑΡΘΡΟ 5ο. Περιεχόμενο των τιμών μονάδος του Τιμολογίου και δαπάνες που βαρύνουν τον Ανάδοχο.

Οι διαγωνιζόμενοι κατά τη σύνταξη των προσφορών τους, πρέπει να έχουν υπόψη τους, ότι στις συμβατικές τιμές μονάδος και στο χρηματικό ποσό που καθορίζεται με βάση το συνολικό άθροισμα των δαπανών και το εργολαβικό ποσοστό για γενικά ή και επισφαλή έξοδα, εργαλεία, εγκαταστάσεις κλπ., για κάθε είδους βάρη και υποχρεώσεις του Αναδόχου, περιλαμβάνονται εκτός από αυτά που περιγράφονται στο άρθρο 138 του ν. 4412/2016 και τα παρακάτω:

α. Η προμήθεια όλων των υλικών και μικροϋλικών γενικά που χρειάζονται για την εκτέλεση του έργου, ελεύθερων στον τόπο των έργων, η μεταφορά τους μέχρι τον τόπο που θα χρησιμοποιηθούν, η κατεργασία και η τοποθέτηση υλικών και μικροϋλικών. Γενικά η αξία κάθε υλικού και η δαπάνη κάθε εργασίας για τη πλήρη και σύμφωνα με τους όρους των στοιχείων της εργολαβίας κατά τους κανόνες της τέχνης και τις γενικές αρχές αντοχής, λειτουργικότητας και αισθητικής, άρτια και επιμελημένη αποπεράτωση της εργασίας και η αξία κάθε έμμεσης εργασίας και σχετικής δαπάνης, έστω και αν δεν αναφέρεται ρητά στη διατύπωση κάθε μιας εργασίας, αλλά είναι αναγκαία για την άρτια αποπεράτωση του έργου σύμφωνα με τα παραπάνω εκτός αν καθορίζεται διαφορετικά στα συμβατικά τεύχη.

β. Τα μεταφορικά των εργατοτεχνιτών και του κάθε είδους προσωπικού του, όπως και οι σχετικές δαπάνες διαμονής, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης.

γ. Οι αποζημιώσεις λόγω εργατικών ατυχημάτων.

δ. Οι δαπάνες γραφείου του Αναδόχου, υπαλλήλων του για διεύθυνση και επιστάσια των έργων.

ε. Οι εισφορές προς το ΙΚΑ και τους λοιπούς ασφαλιστικούς οργανισμούς, τα δώρα για τις εορτές του Πάσχα, των Χριστουγέννων και αδείας και γενικά οι έκτακτες παροχές και αυξήσεις μισθών και ημερομισθίων του εργατοτεχνικού, επιστημονικού και λοιπού προσωπικού, όπως αυτά καθορίζονται κάθε φορά κατά την εργατική νομοθεσία.

στ. Η δαπάνη για προμήθεια και μεταφορά του ύδατος από οποιαδήποτε απόσταση, όπως και η δαπάνη για την εξασφάλιση του ηλεκτρικού ρεύματος που απαιτείται για την εργολαβία.

ζ. Τα ικριώματα γενικά.

η. Έξοδα και φθορές εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εργαλείων γενικά, φθορές και αποσβέσεις των εργαλείων, οργάνων και μηχανημάτων.

θ. Η διάνοιξη δρόμων, όπου χρειάζεται, για τη προσπέλαση όλων των σημείων του έργου.

ι. Οι δαπάνες για μεταφορές και γενικά μηχανημάτων, εργαλείων ή υλικών από το εξωτερικό, οι οποίες μεταφορές πρέπει κατά προτίμηση να γίνονται με πλοία που έχουν Ελληνική σημαία, όπως και οι κάθε φύσεως δασμοί και τα έξοδα τελωνειακών διατυπώσεων, όπου απαιτούνται.

ια. Οι τόκοι και οι αποσβέσεις γενικά κεφαλαίων κινήσεως και εγγυοδοσιών.

ιβ. Οι ασφάλειες υλικών, μηχανημάτων και εγκαταστάσεων όταν απαιτούνται από την Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (ΕΣΥ).

ιγ. Οι ασφάλειες για ολόκληρη την αξία του έργου που καθορίζεται με τη σύμβαση, για κινδύνους άμεσης απώλειας ή βλάβης που προέρχεται από οποιαδήποτε αιτία, με εξαίρεση τους κινδύνους πολέμου, ανώτερη βία κλπ. στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 157 του ν. 4412/2016, οπότε απαιτούνται από την ΕΣΥ.

ιδ. Τα τέλη χαρτοσήμου συμβολαίων, αποδείξεων, πιστοποιήσεων, πληρωμών, καθώς και των ειδών που εισάγονται από το εξωτερικό και των υλικών κάθε φύσεως, που προορίζονται για κατασκευή (ενσωμάτωση ή εγκατάσταση) του υπόψη έργου, όλα τα παραπάνω όπως κάθε φορά ορίζονται από το Κράτος.

ιε. Έξοδα δημοσιεύσεων γενικώς που έχουν σχέση με τη διεξαγωγή του διαγωνισμού του έργου.

ιστ. Τα κάθε φύσεως έξοδα για την εφαρμογή των κανονισμών ασφαλείας του αντίστοιχου Επιτελείου, που ισχύουν.

ιζ. Εκπόνηση των λεπτομερών κατασκευαστικών σχεδίων και των σχετικών υπολογισμών, με βάση τη μελέτη που χορηγείται από την Υπηρεσία, όπως και η λήψη πλήρων τοπογραφικών στοιχείων, όταν αυτά δεν περιλαμβάνονται στη παραπάνω μελέτη.

ιη. Σύνταξη όλων των επιμετρητικών και λοιπών στοιχείων και λογαριασμών της εργολαβίας.

ιθ. Οι δαπάνες σύνταξης των σχεδίων "εξ εκτελέσεως" και των οδηγιών λειτουργίας και συντήρησης, μεταφρασμένα στην Ελληνική γλώσσα.

κ. Εργαστηριακές εξετάσεις για την έρευνα της αντοχής του εδάφους για δοκιμασίες των υλικών και για έλεγχο των κατασκευών, είτε σε εργαστήριο όπου θα ιδρυθεί με δαπάνες του Αναδόχου, είτε σε άλλα αναγνωρισμένα εργαστήρια που εγκρίνονται από την Υπηρεσία, είτε και στον τόπο των έργων.

κα. Στέγαση των Γραφείων Επιβλέψεως της Υπηρεσίας στα εργοτάξια και εγκαταστάσεις αυτών.

κβ. Οι δαπάνες συντήρησης του έργου μέχρι τη οριστική παραλαβή.

κγ. Η εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων όπως αυτές ορίζονται κάθε φορά νομοθετικά.

ΑΡΘΡΟ 6ο. Υπερβάσεις ποσοτήτων κλπ. σε αναλυτικούς προϋπολογισμούς

Σε περίπτωση που ο συμβατικός προϋπολογισμός του έργου που δημοπρατείται με συμπλήρωση τιμολογίου, δίνεται αναλυτικός, χωριστά για διάφορα κτίρια ή διάφορες θέσεις, χωρίς να υπάρχει και ενιαίος συγκεντρωτικός, αυτονόητο είναι, ότι οι τιμές του συμβατικού ενιαίου τιμολογίου ισχύουν για ολόκληρο το έργο, έστω και αν σε κάποιο χωριστά προϋπολογισμό δεν υπάρχει αντίστοιχη ποσότητα. Ακόμη η αναθεώρηση ή οι υπερβάσεις ποσοτήτων εξετάζονται πάντοτε για ολόκληρο το έργο και οι ομάδες υπολογίζονται πάντοτε αθροιστικά και στο σύνολο του έργου.

ΑΡΘΡΟ 7ο. Έλεγχος - Προσαρμογή - Συμπλήρωση μελετών του έργου

1. Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να προβεί στον έλεγχο της σχετικής μελέτης του έργου και να υποδείξει εγκαίρως και εγγράφως τυχόν ατέλειες ή σφάλματα της και των κατασκευαστικών σχεδίων, τα οποία επιδρούν δυσμενώς στη καλή κατασκευή και ευστάθεια του έργου και προτείνει τις απαραίτητες διορθώσεις και συμπληρώσεις παραμένοντας αποκλειστικά υπεύθυνος για τη καλή κατασκευή και ευστάθεια των έργων που κατασκευάζονται από αυτόν.

2. Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση, με βάση τις μελέτες που θα του χορηγηθούν, τις έγγραφες οδηγίες της Υπηρεσίας και τις εγκεκριμένες από το ΥΠΕΧΩΔΕ προδιαγραφές εκπονήσεως μελετών να προβεί στην εφαρμογή των μελετών στο έδαφος, στις αναπασσαλώσεις και χωροσταθμίσεις των αξόνων των έργων, στον έλεγχο και λήψη των συμπληρωματικών στοιχείων της μελέτης που έχουν εγκριθεί, όπως επίσης και στη σήμανση της ζώνης καταλήψεως των έργων.

3. Ο καθορισμός από τα σχέδια, τη Τεχνική Περιγραφή και τη Συγγραφή Υποχρεώσεων των οιωνδήποτε στοιχείων και οδηγιών για την εκτέλεση των εργασιών, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες επί μέρους διατάξεις και τον τρόπο εκτέλεσης των κατασκευών, δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο από την υποχρέωση να λάβει όλα τα μέτρα για την άρτια εκτέλεση και εμφάνιση των διαφόρων ειδών κατασκευής που συνθέτουν κάθε επιφάνεια ή χώρο ή λειτουργία του κτιρίου.

4. Για την εφαρμογή των παραπάνω όρων διευκρινίζεται ότι, έστω και αν κάτι δεν ορίζεται από τα σχέδια λεπτομερειών ή από άλλα στοιχεία της εργολαβίας, ή από τις οδηγίες - διαταγές της Υπηρεσίας, κάθε απλό ή σύνθετο τμήμα του κτιρίου (π.χ. τοίχος, διαχώρισμα, κατώφλι, επίχρισμα, κιγκλίδωμα κλπ.) πρέπει να είναι άρτιο σε ότι αφορά την άμεση σύνδεσή του με τα λοιπά (εσωτερικά ή γειτονικά) τμήματα του έργου.

5. Ειδικά για την εγκατάσταση των πάσης φύσεως μηχανημάτων και μηχανολογικού εξοπλισμού, ο Ανάδοχος υποχρεούται να συντάξει κατασκευαστικά

σχέδια και μελέτες συνδέσεως αυτών, επειδή οι μελέτες αυτές εξαρτώνται από τον τύπο του μηχανήματος που θα εκλέξει ο Ανάδοχος (μέσα στα όρια φυσικά που καθορίζονται από τη σύμβαση) και επομένως δεν είναι δυνατή η σχεδίαση των από την Υπηρεσία.

6. Όσα αναφέρονται στις παραπάνω παραγράφους του άρθρου 7 αυτού, θα εκτελούνται με μέριμνα του Αναδόχου, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση.

ΑΡΘΡΟ 8ο. Προέλευση - Έλεγχος - Έγκριση υλικών και ετοιμών ή ημικατεργασμένων προϊόντων

1. Ο Ανάδοχος πρέπει να χρησιμοποιήσει υποχρεωτικά τα υλικά που προδιαγράφονται για τη κατασκευή του έργου και τα έτοιμα ή ημικατεργασμένα προϊόντα από την εγχώρια βιομηχανία ή από τις χώρες της ΕΕ. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση τέτοιων υλικών με προέλευση από άλλες χώρες του εξωτερικού, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στην ΕΣΥ.

2. Για ειδικά υλικά, συσκευές και μηχανήματα, για τα οποία δεν προβλέπεται, από τα συμβατικά τεύχη, έλεγχος στο στάδιο του διαγωνισμού, ο εργολάβος έχει υποχρέωση να υποβάλλει PROSPECTUS του εργοστασίου κατασκευής, με τεχνικές πληροφορίες, από τις οποίες να αποδεικνύεται το σύμφωνο με τις προδιαγραφές και απαιτήσεις της Υπηρεσίας. Η παραγγελία των υλικών θα γίνει μετά από σχετική έγκριση των παραπάνω στοιχείων που θα έχουν υποβληθεί. Αυτή η κατ' αρχήν έγκριση, δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο από την ευθύνη του για την εξασφάλιση, σύμφωνα με τη σύμβαση, της επίδοσης και απόδοσης του υλικού.

3. Ο Ανάδοχος έχει επίσης υποχρέωση να εκτελεί, σύμφωνα με κρίση της Υπηρεσίας, δειγματοληψίες υλικών, τα οποία προτίθεται να χρησιμοποιήσει για τις διάφορες κατασκευές και να τα εξετάσει με βάση τις απαιτήσεις των σχετικών προδιαγραφών της Υπηρεσίας, της χώρας, της χώρας προέλευσης ή να προσκομίζει βεβαίωση του Υπουργείου Βιομηχανίας, ότι αυτά συμφωνούν προς τις εγκεκριμένες Προδιαγραφές, εφόσον υπάρχουν τέτοιες.

4. Ειδικά για τα υλικά που κατασκευάζονται στην Ελλάδα (όπως καλώδια ή σωλήνες κάθε φύσεως κλπ.) η ποιότητα των οποίων ελέγχεται από το εργοστάσιο κατασκευής, ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να ειδοποιεί τη Υπηρεσία 15 ημέρες πριν από τη σχετική δοκιμασία για να παρακολουθηθούν από αυτή οι παραπάνω έλεγχοι και δοκιμασίες, εφόσον προβλέπεται στην ΕΣΥ, άλλως θα προσκομίζονται τα πιστοποιητικά δοκιμών του εργοστασίου κατασκευής.

5. Υλικά που προβλέπονται από τη μελέτη (όπως π.χ. υδραυλικοί υποδοχείς, μπαταρίες, κρουνοί, κλείθρα, χειρολαβές, πλαστικά δάπεδα, ψευδοροφές, διακόπτες, φωτιστικά σώματα κ.α.) δε θα προσκομίζονται στο έργο και δε θα τοποθετούνται χωρίς προηγουμένως να προσκομισθούν δείγματα και εγκριθούν από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία ή, εάν προβλέπεται από την ΕΣΥ, από τη Προϊσταμένη Αρχή.

Τα παραπάνω δείγματα θα υποβάλλονται έχοντας επάνω τους καρτέλλα στην οποία θα αναγράφονται: ο αριθμός του έργου, ο αριθμός τιμολογίου, η χώρα προελεύσεως, το εργοστάσιο κατασκευής και ο τύπος υλικού. Για εργασίες που εκτελούνται έξω από το εργοτάξιο (όπως π.χ. κουφώματα, έπιπλα κλπ.) ο Ανάδοχος

έχει υποχρέωση να ενημερώνει έγκαιρα την επίβλεψη, για να είναι δυνατός ο έλεγχος στα στάδια κατασκευής.

6. Καμμία παράταση της συμβατικής προθεσμίας για την αποπεράτωση του όλου έργου και καμμία αποζημίωση δε θα δοθεί στον Ανάδοχο, για λόγους καθυστέρησης του να εκτελέσει τις δοκιμασίες που απαιτούνται ή δίνεται εντολή να γίνουν ή για λόγους απορρίψεως ή αντικαταστάσεως ακατάλληλων υλικών.

7. Όλα τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν θα είναι τα καλύτερα σε ποιότητα που υπάρχουν στην αγορά χωρίς βλάβες ή ελαττώματα.

Όπου στα συμβατικά τεύχη αναγράφεται ενδεικτικός τύπος ορισμένου κατασκευαστή, αυτός δίνεται για συμπλήρωση των χαρακτηριστικών και διευκόλυνση της επιλογής από τον Ανάδοχο. Ο Ανάδοχος όμως μπορεί να προτείνει υλικό οποιοδήποτε κατασκευαστή, ισοδύναμο με το οριζόμενο, της ισοδυναμίας υποκείμενης στην έγκριση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

ΑΡΘΡΟ 9ο Εργαστηριακός Έλεγχος Υλικών

1. Μόλις ο Ανάδοχος εγκατασταθεί υποχρεώνεται να μεριμνήσει με δαπάνες του για την εκτέλεση των παρακάτω εργασιών:

α. Να εξετάσει ώστε όλα τα αδρανή υλικά που θα χρησιμοποιηθούν για επιχώσεις, υποβάσεις και σκυροδέματα να μην έχουν προσμίξεις οι οποίες θα επιδράσουν δυσμενώς επί της αντοχής του έργου.

β. Να εξετάσει αν τα παραπάνω υλικά είναι σύμφωνα με τις Τεχνικές Προδιαγραφές και τους συμβατικούς όρους της εργολαβίας.

γ. Οι εξετάσεις αυτές πρέπει να γίνουν με μέριμνα, ευθύνη και δαπάνη του Αναδόχου σε εργαστήριο του ΥΠΕΧΩΔΕ ή σε ιδιωτικό εργαστήριο με την έγκριση της Υπηρεσίας και τα αποτελέσματα αυτά πρέπει να υποβληθούν στη Προϊσταμένη Αρχή για έγκριση.

δ. Σε όλη τη διάρκεια της εκτέλεσης του έργου ο Ανάδοχος υποχρεώνεται με μέριμνά του, και με δαπάνες του να εξετάζει τακτικά τα αδρανή υλικά που θα χρησιμοποιηθούν για επιχώσεις, υποβάσεις, σκυροδέματα και ασφαλτομίγματα, αν είναι σύμφωνα με τις Τεχνικές Προδιαγραφές, τους συμβατικούς όρους της εργολαβίας και τις εγκεκριμένες μελέτης ανάθεσης.

ε. Υλικά και εργασίες, οι οποίες δε θα είναι σύμφωνες με τις παραπάνω απαιτήσεις των προδιαγραφών και μελετών θα απορρίπτονται από την Επίβλεψη της Υπηρεσίας.

στ. Όλες αυτές οι εξετάσεις, δοκιμασίες και έλεγχοι μετά από την εξέτασή τους και την έγκρισή τους ή όχι από την Επίβλεψη της Υπηρεσίας, θα υποβάλλονται για ενημέρωση στη Προϊσταμένη Αρχή, μαζί με τα παρακάτω συμπληρωματικά στοιχεία:

(1) Για τους ελέγχους συμπυκνώσεως οι θέσεις τους.

(2) Για τους ελέγχους αδρανών υλικών, ταπήτων και σκυροδεμάτων, η ημερομηνία λήψεως.

2. Ο Ανάδοχος του έργου υποχρεώνεται να μεριμνήσει, με δαπάνες του, για την ίδρυση στο εργοτάξιο εργαστηρίου, εφόσον τούτο προβλέπεται στους Ειδικούς Όρους, το οποίο θα πρέπει να έχει όλα τα απαραίτητα όργανα και το απαιτούμενο προσωπικό, ώστε να είναι δυνατές, οι παραπάνω εξετάσεις, δοκιμασίες και έλεγχοι, καθώς επίσης η εύρεση της βέλτιστης υγρασίας, η παρασκευή και συντήρηση δοκιμίων σκυροδέματος και ότι άλλο προβλέπουν οι Τεχνικές Προδιαγραφές του έργου.

3. Ο Κύριος του έργου έχει το δικαίωμα να ζητήσει από τον Ανάδοχο να μεριμνήσει με δαπάνες του, ώστε οι παραπάνω έλεγχοι, εξετάσεις και δοκιμασίες να γίνονται σύμφωνα με τους υφισταμένους κανονισμούς σε ΚΕΔΕ ή ΠΕΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ ανεξάρτητα ή παράλληλα με τους ελέγχους που θα γίνονται σε τυχόν υφιστάμενο εργοταξιακό εργαστήριο. Επίσης στα παραπάνω εργαστήρια θα γίνονται και όλοι οι έλεγχοι, εξετάσεις και δοκιμασίες, οι οποίες δεν μπορούν να γίνουν στο εργοταξιακό εργαστήριο, πάντοτε με τη μέριμνα και δαπάνες του Αναδόχου.

ΑΡΘΡΟ 10ο. Τιμές μονάδος νέων εργασιών

1. Οι τιμές μονάδος νέων εργασιών καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 156 του ν. 4412/201.

2. Για τον κανονισμό τιμών μονάδος νέων εργασιών, όπου προβλέπεται από το Νόμο ότι θα εφαρμόζονται τα εγκεκριμένα ή συμβατικά αναλυτικά τιμολόγια (αναλύσεις τιμών) διευκρινίζεται ότι αυτά θα εφαρμόζονται άσχετα από τα μέσα τα οποία πρόκειται να χρησιμοποιηθούν από τον Ανάδοχο για την εκτέλεση των εργασιών (δηλαδή μεγάλου ή μικρού αριθμού μηχανημάτων, των γνωστών ή άλλων τύπων, εάν είναι καινούργια ή όχι, εργατικών χεριών συνολικά ή μερικά, σε μικρή ή μεγάλη αναλογία κλπ.).

3. Στην ΕΣΥ αναφέρονται πια εγκεκριμένα ή συμβατικά τιμολόγια (αναλύσεις τιμών) ισχύουν για τις τιμές μονάδας νέων εργασιών του έργου.

ΑΡΘΡΟ 11ο. Προκαταβολές

1. Επιτρέπεται η χορήγηση προκαταβολών στον Ανάδοχο, σύμφωνα με τις διατάξεις άρθρου 150 του ν. 4412/2016 και εφόσον και μόνο η χορήγηση αυτών έχει προβλεφθεί από τη Διακήρυξη της δημοπρασίας ή της ΕΣΥ.

2. Η χορήγηση προκαταβολής γίνεται με αίτηση του Αναδόχου και επιβαρύνεται αυτή με τόκο που ορίζεται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

3. Πρόσθετη Προκαταβολή, λόγω αυξήσεως της συμβατικής δαπάνης του έργου (με έγκριση συγκριτικού πίνακα) δε θα χορηγείται.

ΑΡΘΡΟ 12ο. Ασφάλιση Προσωπικού

1. Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση, ανεξάρτητα από το εάν το έργο εκτείνεται μέσα ή έξω από ασφαλιστική περιοχή του ΙΚΑ, να ασφαλίζει σ' αυτό, όλο το προσωπικό που

απασχολεί, σύμφωνα με τις διατάξεις για το ΙΚΑ και τους λοιπούς κατά το νόμο οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης.

2. Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση, να ασφαρίζει κατά ατυχημάτων σε ασφαλιστικές εταιρείες αναγνωρισμένες από το κράτος, το εργατοτεχνικό και λοιπό προσωπικό που απασχολεί σε εργοτάξια, του έργου, εάν αυτό δεν υπάγεται στις διατάξεις περί ΙΚΑ. Η εκπλήρωση της παραπάνω υποχρέωσης του Αναδόχου βεβαιώνεται με τη προσκόμιση στην Υπηρεσία των σχετικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Σε περίπτωση που δεν προσκομισθούν τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, η Υπηρεσία δικαιούται να εφαρμόζει ανάλογη κράτηση από το λογαριασμό του και μέχρι να τα προσκομίσει. Εάν ο Ανάδοχος παραλείψει τη καταβολή των ασφαλίσεων η Υπηρεσία προβαίνει στη σύναψη της ασφαλείας ή τη καταβολή των ασφαλίσεων για λογαριασμό του Αναδόχου και κρατάει τα ποσά που δαπανήθηκαν για λογαριασμό του.

3. Ο Ανάδοχος που θα αναδειχθεί, έχει υποχρέωση με την υπογραφή της σύμβασης να υποβάλλει δήλωση στο αρμόδιο υποκατάστημα του ΙΚΑ για την εργολαβία που ανέλαβε, δίνοντας πλήρη στοιχεία γι' αυτό (είδος, περιοχή εκτέλεσης, προϋπολογισμό).

4. Ο Ανάδοχος που, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα ασφαλιστική νομοθεσία θεωρείται εργοδότης, έχει υποχρέωση να καταβάλλει εγκαίρως και ανελλιπώς στο ΙΚΑ και τους άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς τις νόμιμες εισφορές πάνω στους μισθούς και τα ημερομίσθια, όπως κάθε φορά ορίζονται, που βαρύνουν τόσο αυτόν τον ίδιο, όσον και το εργατοτεχνικό και κάθε φύσεως προσωπικό που θα προσληφθεί από αυτόν, το οποίο θα απασχοληθεί στο υπόψη έργο.

ΑΡΘΡΟ 13ο. Τήρηση Νόμων, Αστυνομικών και λοιπών διατάξεων, όπως και Διαταγών Μονάδος

1. Ο Ανάδοχος, που είναι υπεύθυνος για τη τήρηση των Νόμων κλπ. όπως ορίζεται στο ν. 4412/2016 (άρθρο 137 κλπ) και στο Π.Δ. 378/87, έχει υποχρέωση να ανακοινώσει χωρίς καθυστέρηση στη Διευθύνουσα Υπηρεσία τις σχετικές διαταγές και εντολές που του απευθύνουν ή κοινοποιούν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου, διάφορες αρχές, σχετικά με μέτρα που υποδεικνύονται για έλεγχο υγείας, ασφαλείας, κοινής ησυχίας, ρυπάνσεως περιβάλλοντος κλπ.

2. Ο Ανάδοχος οφείλει να λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για την ασφάλεια τόσο των έργων, όσο και του προσωπικού του και του προσωπικού του εργοδότη, όπως και γενικά κάθε τρίτου, ευθύνεται δε απόλυτα αστικά και ποινικά για κάθε ατύχημα, ζημιά ή βλάβη, που τυχόν επισυμβεί στο προσωπικό που εργάζεται ή συναλλάσσεται στο εργοτάξιο ή στο προσωπικό του εργοδότη ή σε κάθε τρίτο, λόγω μη λήψεως από αυτόν ή το προσωπικό του, των μέτρων ασφαλείας που ενδείκνυνται, αλλά και από οποιαδήποτε άλλη αιτία, όπως και για τα τυχαία. Κατά συνέπεια καθίσταται αποκλειστικά υπόχρεος για τη πληρωμή προστίμου, χρηματικής ποινής, αποζημιώσεως και κάθε άλλης ποινικής ή αστικής ευθύνης, που θα προκύψει κατά οποιοδήποτε τρόπο άμεσα ή έμμεσα, από την εκτέλεση των έργων (Εργατικά Ατυχήματα - Αστικά Αδικήματα κλπ.).

3. Ομοίως ο Ανάδοχος του έργου οφείλει να συμμορφώνεται με τις διαταγές (που ισχύουν) της Μονάδος, στη περιοχή της οποίας εκτελούνται τα έργα ή τις αντίστοιχες αστυνομικές διατάξεις όταν πρόκειται για εκτέλεση έργων εκτός Μονάδων.

4. Πριν από την έναρξη των εργασιών, ο Ανάδοχος υποχρεούται να μεριμνήσει για την έκδοση όλων των απαιτούμενων από το Νόμο αδειών (όχι αυτών που προβλέπονται για την ανέγερση οικοδομών) και καθίσταται ουσιαστικά και αποκλειστικά υπεύθυνος για κάθε παράβαση από τις ισχύουσες διατάξεις, του τρόπου εκτελέσεως των εργασιών. Είναι επίσης υποχρεωμένος να μεριμνήσει για τη τήρηση στο εργοτάξιο όλων των απαιτούμενων στοιχείων που προβλέπονται από την Ισχύουσα Νομοθεσία και να εφαρμόσει τα επιβαλλόμενα μέτρα ασφαλείας σε όλη τη διάρκεια των εργασιών.

ΑΡΘΡΟ 14ο. Ευθύνη Αναδόχου

1. Σύμφωνα με τα συμβατικά τεύχη και τις διατάξεις του ν. 4412/2016, τόσο για την εφαρμογή των μελετών, όσο και για τη ποιότητα και αντοχή των έργων, μόνος υπεύθυνος είναι ο Ανάδοχος ο δε κάθε φύσεως έλεγχος που θα ασκηθεί από την Υπηρεσία δεν απαλλάσσει καθόλου τον Ανάδοχο από αυτή την ευθύνη.

2. Ομοίως ο Ανάδοχος είναι εξ ολοκλήρου υπεύθυνος για την εκλογή των υλικών που θα χρησιμοποιηθούν γενικά, τη χρησιμοποίησή τους και την εκτέλεση της εργασίας γενικά σύμφωνα με τους όρους της παρούσης, των σχετικών Πρότυπων Τεχνικών Προδιαγραφών και των λοιπών συμβατικών τευχών που έχουν εγκριθεί και των σχεδίων.

ΑΡΘΡΟ 15ο. Σήμανση κατά το στάδιο εκτελέσεως των εργασιών.

Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση, στις εργοταξιακές θέσεις και στις θέσεις όπου εκτελούνται εργασίες, να τοποθετεί τα σήματα και πινακίδες ασφαλείας που απαιτούνται ανάλογα με τη φύση των έργων (συγκοινωνιακά, υδραυλικά, οικοδομικά κλπ.) και να επιμελείται τη συντήρησή τους. Στις θέσεις που είναι επικίνδυνες για τη κυκλοφορία θα τοποθετούνται υποχρεωτικά αυτόματα σήματα που αναλάμπουν (FLASH LIGHTS). Ομοίως θα χρησιμοποιούνται, όπου παρουσιάζεται ανάγκη και τροχονόμοι υπάλληλοι του Αναδόχου, για ασφαλή καθοδήγηση πεζών και τροχοφόρων για απρόσκοπτη και ασφαλή κυκλοφορία στις οδούς, παρακαμπτήριους και προσπελάσεις και γενικά σε όλα τα εργοτάξια του έργου ημέρα και νύκτα. Τα παραπάνω μέτρα θα λαμβάνονται με ευθύνη και δαπάνες του Αναδόχου.

Ο Ανάδοχος ευθύνεται ποινικά και αστικά για κάθε ατύχημα που οφείλεται στη μη λήψη των απαραίτητων μέτρων ασφαλείας.

ΑΡΘΡΟ 16ο. Εγκαταστάσεις Επιχειρήσεων και Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας.

1. Ο Ανάδοχος θα πρέπει να έχει υπόψη του, ότι ενδέχεται στη περιοχή του έργου να υπάρχουν εναέριες ή υπόγειες εγκαταστάσεις Ο.Κ.Ω. ή Ν.Π.Δ.Δ., οι οποίες πρέπει να μετατοπισθούν από τους κυρίους τους.

2. Ο Ανάδοχος δε θα έχει καμμία οικονομική ή τεχνική ανάμιξη με τις εργασίες αυτές (εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην ΕΣΥ), έχει υποχρέωση όμως αυτός να διευκολύνει, χωρίς πρόφαση, την εκτέλεση των παραπάνω εργασιών, χωρίς να

δικαιούται από το λόγο αυτό, ιδιαίτερη αποζημίωση λόγω καθυστερήσεως ή δυσχερειών που παρουσιάζονται στις εργασίες που εκτελούνται από αυτόν.

3. Όταν τα έργα ή μέρος τους κατασκευάζονται σε περιοχές όπου υπάρχουν εγκαταστάσεις, πρέπει να ληφθεί μέριμνα, να μη δημιουργηθεί βλάβη στις κατασκευές και εγκαταστάσεις που υπάρχουν (αποθήκες, τροχιόδρομους, οδούς, κτίρια, φωτεινή σήμανση, καλώδια ηλεκτρικής παροχής και τηλεφώνων, αποχετεύσεις, υδρεύσεις κλπ.).

4. Ειδικά για τις περιπτώσεις αεροδρομίων απαγορεύεται κατ' αρχήν η κίνηση και η στάθμευση των κάθε φύσεως μέσων και μηχανημάτων του Αναδόχου, όπως και η μετακίνηση υλικών του πάνω στις επιστρωμένες επιφάνειες των διαδρόμων και στα ερείσματά τους.

5. Πριν από την έναρξη των πάσης φύσεως χωματουργικών εργασιών, θα αναζητηθούν και θα εντοπισθούν τα τυχόν υπόγεια δίκτυα (καλώδια, σωλήνες) τα οποία με οποιοδήποτε τρόπο διέρχονται υπογείως από τη περιοχή του έργου.

6. Η κατά τόπους Επιβλέπουσα Υπηρεσία θα χορηγήσει στον Ανάδοχο όλα τα διαθέσιμα στοιχεία που υπάρχουν σ' αυτήν ή τη Μονάδα (οδηγίες, σχέδια), τα οποία αφορούν τα δίκτυα και τα οποία υπάρχουν στη περιοχή του έργου. Βάσει αυτών, σε συνεργασία με τον αρμόδιο Μηχανικό, θα αναζητηθούν και θα εντοπισθούν από τον Ανάδοχο όλα τα υφιστάμενα δίκτυα. Η αναζήτηση και ο εντοπισμός θα γίνουν μέσω ανιχνευτού μετάλλου, ο οποίος θα εργάζεται χωρίς να απαιτείται η εισαγωγή χαρακτηριστικού σήματος στα δίκτυα. Με τον ανιχνευτή θα γίνει ο εντοπισμός της οδεύσεως των δικτύων και με δοκιμαστικές τομές, εκσκαφές, θα προσδιορισθεί και η φύση του δικτύου (τηλεφωνικό καλώδιο, ηλεκτρικό καλώδιο, σωλήνες υδρεύσεως).

7. Τα αποτελέσματα της αναζήτησης και εντοπισμού θα αποτυπωθούν πάνω σε σχέδιο κάτοψης της περιοχής του έργου. Πάνω σε αυτό, με χαρακτηριστική γραμμογραφία, θα παριστάνονται και οι προτεινόμενες λύσεις για τη διαφύλαξη του καλωδίου, δηλαδή η προστασία επί τόπου με εγκιβωτισμό εντός σκυροδέματος, ή η μετατόπιση εκτός περιοχής εργασιών με προσθήκη νέου τμήματος.

8. Το σχέδιο αυτό θα υποβληθεί στη Προϊσταμένη Αρχή από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία το ταχύτερο, μετά την εγκατάσταση του Αναδόχου. Το σχέδιο θα συνοδεύεται με περιγραφή για προστασία ή μετατόπιση των δικτύων. Ειδικότερα στη περίπτωση της επί τόπου προστασίας, το καλώδιο ή ο σωλήνας υδρεύσεως θα τοποθετείται μέσα σε πλαστικό σωλήνα διαμέτρου 16 εκ., ο οποίος θα εγκιβωτισθεί σε σκυρόδεμα (B-160) τετραγωνικής διατομής διαστάσεων 45x45 εκ.

9. Η εργασία προστασίας ή μετατόπισης θα εκτελεσθεί μετά την έγκρισή της από τη Προϊσταμένη Αρχή.

10. Με βάση τα παραπάνω, ουδεμία ζημία από τον Ανάδοχο επί υφισταμένων δικτύων είναι αποδεκτή. Αν παρά ταύτα κατά τη κατασκευή του έργου προξενηθεί από τον Ανάδοχο βλάβη σε δίκτυα, η αποκατάσταση της θα βαρύνει εξ ολοκλήρου τον ίδιο. Εξαιρέση από αυτό αποτελεί η περίπτωση γενομένης βλάβης επί πλαστικού αγωγού υδρεύσεως του οποίου η βάση δεν υπεδείχθη από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία με ακρίβεια τουλάχιστον πέντε μέτρων. Στην περίπτωση αυτή, η αποκατάσταση θα

εκτελεσθεί από τον Ανάδοχο, σύμφωνα με οδηγίες της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας και θα πληρωθεί ιδιαίτερως.

11. Η αποκατάσταση του βλαβέντος δικτύου, πλην πλαστικού σωλήνα που θα προξενηθεί από τον Ανάδοχο, ανάλογα με τη φύση του δικτύου, θα εκτελείται όπως παρακάτω περιγράφεται :

α. Υπόγειο τηλεφωνικό καλώδιο :
Θα αποκαθίσταται άμεσα, με προσωρινό τρόπο, η συνέχεια των επικοινωνιών και ακολούθως θα αντικαθίσταται το βλαβέν καλώδιο με νέο σε όλο το μήκος το οποίο περιλαμβάνεται μεταξύ των πλησιεστέρων συνδέσμων και σε μήκος όχι μεγαλύτερο των σαράντα (40) μέτρων καλωδίου.

β. Ηλεκτρικό καλώδιο υψηλής ή χαμηλής τάσης :
Θα αντικαθίσταται με νέο καλώδιο, το τμήμα του υφισταμένου δικτύου, το οποίο ευρίσκεται δέκα (10) μέτρα εκατέρωθεν της βλάβης.

γ. Αγωγός δικτύου ύδρευσης :
Θα αντικαθίσταται, με νέο σωλήνα το τμήμα το οποίο ευρίσκεται δέκα (10) μέτρα περίπου εκατέρωθεν της βλάβης.

δ. Αγωγός καυσίμου :
Θα αντικαθίσταται, με νέο αγωγό το τμήμα το οποίο ευρίσκεται δέκα πέντε (15) περίπου μέτρα εκατέρωθεν της βλάβης.

12. Η εργασία αναζητήσεως και εντοπισμού μέσω ανιχνευτού μετάλλων δεν πληρώνεται ιδιαίτερα αλλά η δαπάνη της περιλαμβάνεται αναλογικά στις τιμές μονάδος του έργου. Η εργασία όμως προστασίας ή μετατόπισης πληρώνεται ιδιαίτερα με βάση τις συμβατικές τιμές, εφόσον υπάρχουν, ή με νέες τιμές που θα συνταχθούν κατά τα νόμιμα και η σχετική δαπάνη θα βαρύνει το κονδύλιο των απροβλέπτων.

ΑΡΘΡΟ 17ο. Σχέδια από την εκτέλεση - Οδηγίες λειτουργίας και συντήρησης.

1. Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση, χωρίς ιδιαίτερη αμοιβή, μετά την αποπεράτωση του όλου έργου και ένα (1) τουλάχιστον μήνα πριν από τη προσωρινή παραλαβή του, να παραδώσει στην Υπηρεσία διαμέσου του Επιβλέποντος μηχανικού μία σειρά σχεδίων σε διαφανές χαρτί και με την υπογραφή του, όλων των έργων που εκτελέσθηκαν, όπως αυτά κατασκευάσθηκαν τελικά, δηλαδή συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεων και διορθώσεων, οι οποίες ίσως έγιναν στα σχέδια που εγκρίθηκαν αρχικά.

2. Πριν από τη σύνταξη των παραπάνω σχεδίων, ο Ανάδοχος πρέπει να αναζητήσει από την Υπηρεσία πρόσθετες πληροφορίες σε ότι αφορά τις λεπτομέρειες των σχεδίων.

Ειδικότερα τα σχέδια πρέπει να περιλαμβάνουν τα παρακάτω :

α. Να σημειώνονται επί των σχεδίων εξ εκτελέσεως των νέων υπογείων δικτύων, τα παλαιά υπόγεια δίκτυα που εντοπίστηκαν κατά τις εργασίες εκσκαφής για τη τοποθέτηση των νέων δικτύων.

β. Όλες οι θέσεις αλλαγής κατευθύνσεως των νέων δικτύων θα εξαρτώνται από σταθερά σημεία, στα δε ευθύγραμμα τμήματα η εξάρτηση θα γίνεται στα διαστήματα $L/5$, όπου L το ευθύγραμμο μήκος σε μέτρα (αλλά πάντως όχι μικρότερο από πενήντα μέτρα).

γ. Ως σταθερά σημεία εξαρτήσεως θα λαμβάνονται άκρα σταθερών και μονίμων κατασκευών (κτιρίων, δρόμων, αποθηκών κλπ.) θα αποφεύγεται δε να λαμβάνονται ως τέτοια, σημεία που υπάρχει η πιθανότητα να μετακινηθούν ή καταστραφούν (στύλοι φωτισμού, συγκεντρώσεις υλικών, μικρά δένδρα κλπ.). Επί των σχεδίων εξ εκτελέσεως των νέων υπογείων δικτύων να σημειώνεται η επισήμανση που έγινε στα υπόγεια δίκτυα στις χαρακτηριστικές θέσεις τους, όπως είναι αλλαγές κατευθύνσεων, σύνδεσμοι διακλάδωσης, σύνδεσμοι υψηλής τάσης κλπ.

δ. Η επισήμανση των πάσης φύσεως δικτύων θα γίνεται όπως προβλέπεται στις αντίστοιχες προδιαγραφές του δικτύου, με την ακόλουθη τροποποίηση :

Το ενδεικτικό σημείο θα τοποθετείται παραπλεύρως του δικτύου σε απόσταση 40 - 60 εκ. θα φθάνει μέχρι βάθος 70 εκ. και στη πάνω επιφάνεια του θα σημειώνεται εγχάρακτα με βέλος, η κατεύθυνση που ευρίσκεται το δίκτυο.

ε. Στις θέσεις όπου τα νέα δίκτυα πέρασαν από φρεάτια ή σωληνώσεις (υφιστάμενες ή νέες), θα γίνεται ιδιαίτερη υπόδειξη στο σχέδιο, και μάλιστα εφόσον η διάβαση των δικτύων είναι πολυδιαυλική θα καθορίζεται και θέση της σωλήνωσης από την οποία πέρασε.

στ. Στην περίπτωση όπου λόγω στενότητας χώρου ή για λόγους οικονομικούς, νέο δίκτυο τοποθετήθηκε σε παλιό χαντάκι που επανασκάφθηκε, τότε στο σχέδιο εξ εκτελέσεως θα παριστάνονται, με διαφορετική γραμμογραφία και τα δύο ή τρία δίκτυα, η δε σχετική τους θέση στο σχέδιο (δεξιό, αριστερό, μεσαίο) θα ανταποκρίνεται στη πραγματική σχετική θέση.

ζ. Η κλίμακα των σχεδίων εξ εκτελέσεως των υπογείων δικτύων θα καθορίζεται από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία, έτσι ώστε τα σχέδια να είναι ευανάγνωστα και να ανταποκρίνονται στο προορισμό τους.

3. Ο Ανάδοχος πρέπει να παραδώσει, μαζί με τα σχέδια από τη εκτέλεση σε διαφανές, πλήρεις οδηγίες λειτουργίας και συντήρησης των εγκαταστάσεων και στα Ελληνικά, όπως και τεχνικά εγχειρίδια και καταλόγους ανταλλακτικών σε πέντε (5) αντίτυπα, των μηχανημάτων που τυχόν εγκαταστάθηκαν από αυτόν και για κάθε μία θέση.

4. Σε περίπτωση αμέλειας του Αναδόχου για την εκτέλεση αυτής της υποχρέωσης η Υπηρεσία προβαίνει στην εκτέλεσή της σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου.

ΑΡΘΡΟ 18ο. Υλικά κυρίου έργου - Προσωρινές Εγκαταστάσεις του Αναδόχου - Προστατευτικές κατασκευές.

1. Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να φυλάσσει, με δαπάνη του, τα υλικά, μηχανήματα, εργαλεία που του παραδίδει ο κύριος του έργου για χρήση ή ενσωμάτωση και είναι υπεύθυνος για κάθε καταστροφή ή απώλειά τους, από πλημμελή χρήση ή διαφύλαξη.

2. Όλες οι προσωρινές εγκαταστάσεις (υπόστεγα αποθήκευσης, θάλαμοι διαμονής, εργαστήρια, γραφεία κλπ.) που απαιτούνται για την εκτέλεση των εργασιών της εργολαβίας, θα ανεγερθούν με μέριμνα, δαπάνη και ευθύνη του Αναδόχου, σε θέσεις που θα επιτρέπονται από την Υπηρεσία και τις λοιπές αρμόδιες αρχές.

3. Σε όσες περιπτώσεις απαιτείται αντιστήριξη, υποστήριξη, υποθεμελίωση ή άλλη προστασία υπάρχουσας γειτονικής κατασκευής, ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να προβεί στις απαραίτητες κατασκευές, όπως και να λάβει κάθε άλλο μέτρο, για να αποφύγει τη πρόκληση ζημιών σε τρίτους ή στην Υπηρεσία ή και στο έργο, αποζημιούμενος γι' αυτές με βάση τις τιμές του συμβατικού Τιμολογίου ή με βάση τιμές μονάδος νέων εργασιών για τις εργασίες που δεν προβλέπονται από το συμβατικό Τιμολόγιο εργασίας.

ΑΡΘΡΟ 19ο. Καθαρισμός εργοταξίων, κατασκευών και εγκαταστάσεων.

1. Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση, με δαπάνες του και πριν παραδώσει για χρήση κάθε τμήμα του έργου, όπως και μετά το τελείωμα όλου του έργου, να αφαιρέσει και απομακρύνει από τους γύρω από αυτό το τμήμα, χώρους και γενικά από τα εργοτάξια, κάθε προσωρινή εγκατάσταση που απαιτήθηκε και προβλέπεται από το προηγούμενο άρθρο 18 της παρούσης, τα απορρίμματα, εργαλεία και ικριώματα, μηχανήματα, υλικά που πλεονάζουν, χρήσιμα ή άχρηστα, προσωρινές εγκαταστάσεις μηχανημάτων κλπ., να σηκώσει (καταστρέψει κλπ.) κάθε βοηθητικό έργο που θα του υποδείξει η Υπηρεσία σαν άχρηστο ή επιζήμιο για τη μετέπειτα λειτουργία (π.χ. των κτιρίων), να ισοπεδώσει τους χώρους που αυτά ήταν αφημένα ή εγκατεστημένα κλπ., να παραδώσει δε τελείως καθαρές τόσο τις κατασκευές, όσο και τους γύρω χώρους του εργοταξίου και γενικά να μεριμνήσει για κάθε τι άλλο που απαιτείται για τη παράδοση του έργου για εύρυθμη λειτουργία σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης ή όπως προδιαγράφεται από την ΕΣΥ και τα λοιπά συμβατικά τεύχη του έργου.

2. Ομοίως ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση, εφόσον κατά τη κρίση της Υπηρεσίας δεν υπάρχει πλέον ο λόγος ύπαρξης, να καθαιρέσει, αποκομίσει κλπ. κάθε προστατευτική κατασκευή που κατασκευάστηκε για την εκτέλεση του έργου (εργασίες και παραγωγή υλικών) που επιβλήθηκε από οποιοδήποτε λόγο για να αποφευχθούν κάθε φύσεως ζημιές, ατυχήματα κλπ. σε ιδιοκτησίες, οικοδομές, δένδρα, αγρούς, καλλιεργήσιμες εκτάσεις, κοινωφελείς εγκαταστάσεις και κάθε φύσεως έργα, όπως και να απομακρύνει τα περιφράγματα των εργοταξίων.

3. Εάν μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την έγγραφη υπόμνηση από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία δεν προβεί στην έναρξη και μέσα σε εύλογο χρόνο τελείωμα των παραπάνω εργασιών, αυτές εκτελούνται σε βάρος του Αναδόχου και η δαπάνη που έγινε εκπίπτει από τη πρώτη πληρωμή προς αυτόν, πέρα από τη μη έκδοση βεβαίωσης για εμπρόθεσμη εκτέλεση του έργου ή τμήματός του γι' αυτό το λόγο.

ΑΡΘΡΟ 20ο. Πρόγραμμα κατασκευής έργων.

1. Ο Ανάδοχος του έργου έχει υποχρέωση, μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες, εκτός και αν ορίζεται διαφορετικά στην ΕΣΥ, από την υπογραφή της συμβάσεως να συντάξει και υποβάλλει στην Υπηρεσία χρονοδιάγραμμα που να απεικονίζει αναλυτικά την έναρξη, τη διαδοχή και τη διάρκεια όλων των επί μέρους εργασιών που πρόκειται να εκτελεστούν για την ολοκλήρωση του έργου, μέσα στη τυχόν τμηματική και ολική προθεσμία αποπεράτωσής του, όπως ορίζει το άρθρο 145 του ν. 4412/2016.

2. Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση, κατά τη σύνταξη του χρονοδιαγράμματος, να συνεργασθεί με τον επιβλέποντα μηχανικό για να εξετάσουν μαζί τα θέματα που υπάρχουν και να επιλέξουν τις κατάλληλες δραστηριότητες που θα εισαχθούν στο χρονοδιάγραμμα. Το χρονοδιάγραμμα με υπογραφή και του Επιβλέποντος μηχανικού θα υποβάλλεται στην Υπηρεσία για έγκριση.

3. Σε κάθε περίπτωση μεταβολής των γενικών προϋποθέσεων της εκτέλεσης του έργου ή ύπαρξης καθυστερήσεων με υπαιτιότητα του Αναδόχου ή της Υπηρεσίας και σε κλίμακα που να επιδρά στη τήρηση του Προγράμματος, αυτό θα ανασυντάσσεται από τον Ανάδοχο, θα προσαρμόζεται στις νέες συνθήκες και θα υποβάλλεται στην Υπηρεσία για έγκριση, μαζί με αναλυτική αιτιολογική έκθεση των αιτιών που προκάλεσαν την ανασύνταξη.

4. Ανάλογα με τη τεχνική και οικονομική σημασία του έργου, κατά τη κρίση της Υπηρεσίας, θα συντάσσεται το χρονοδιάγραμμα με τη μέθοδο της δικτυωτής ανάλυσης ή κατά απλούστερο τρόπο.

ΑΡΘΡΟ 21ο. Επίβλεψη κατασκευής του έργου

Πέρα από το ότι προβλέπεται στο σχετικό με την επίβλεψη κατασκευής του έργου, άρθρο 136 του ν. 4412/2016, ισχύουν τα παρακάτω:

α. Ο επιβλέπων το έργο και οι βοηθοί του δεν είναι εξουσιοδοτημένοι να μεταβάλλουν τις διατάξεις των συμβατικών υποχρεώσεων του Αναδόχου, χωρίς έγγραφη έγκριση της Προϊσταμένης Αρχής γι' αυτό, η δε παρουσία αυτών που ασκούν την επίβλεψη δεν απαλλάσσει καθόλου τον Ανάδοχο από τις υποχρεώσεις του, που απορρέουν από τη σύμβαση.

β. Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να διαθέτει επαρκή μεταφορικά μέσα για τη κίνηση όλου του προσωπικού της Υπηρεσίας που ασκεί την επίβλεψη του έργου, τόσο από τη πλησιέστερη πόλη προς τη περιοχή των έργων, όσο και μέσα στη περιοχή αυτή, όλες δε οι σχετικές δαπάνες για τη κίνηση αυτού του προσωπικού, βαρύνουν τον Ανάδοχο.

ΑΡΘΡΟ 22ο. Επιμετρήσεις Εργασιών

1. Για τις επιμετρήσεις των εκτελεσθέντων έργων εφαρμόζονται οι διατάξεις που αναφέρονται στο άρθρο 151 του ν. 4412/2016.

2. Εκτός από τα παραπάνω, σε ότι αφορά τον τρόπο επιμέτρησης των διαφόρων ειδών των εργασιών, ισχύουν τα Τιμολόγια της εργολαβίας.

3. Για τις εργασίες για τις οποίες δεν ορίζεται με τα παραπάνω στοιχεία ο τρόπος επιμετρήσεως, θα επιμετρηθούν και θα πληρωθούν οι μονάδες εργασιών που πραγματικά θα εκτελεστούν και δε θα ληφθούν υπόψη τυχόν υφιστάμενες συνθήκες για ιδιωτικά έργα.

ΑΡΘΡΟ 23ο. Δοκιμές Εγκαταστάσεων

1. Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου και όταν ολοκληρωθεί η περάτωση των εργασιών των εγκαταστάσεων, ο Ανάδοχος του έργου υποχρεώνεται να προβαίνει στις απαιτούμενες δοκιμές με δικά του μέσα και όργανα και με δικές του δαπάνες (εκτός από το απαιτούμενο για τις δοκιμές ηλεκτρικό ρεύμα και καύσιμο, τα οποία θα βαρύνουν την Υπηρεσία). Οι δοκιμές θα επαναλαμβάνονται μέχρι να επιτευχθούν τα απαιτητά αποτελέσματα, οπότε θα συντάσσεται πρωτόκολλο δοκιμών, το οποίο θα συνυπογράφεται από τον Ανάδοχο και τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και θα επισυνάπτεται στο πρωτόκολλο προσωρινής παραλαβής του έργου.

2. Οι δοκιμές θα εκτελούνται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς, τις ισχύουσες προδιαγραφές και τις απαιτήσεις των αρμοδίων οργάνων της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

3. Οι δοκιμές θα πρέπει να γίνονται έγκαιρα με τρόπο ώστε τυχούσα αστοχία της εγκαταστάσεως να μην έχει επιπτώσεις στις ακόλουθες εργασίες.

4. Τονίζεται ότι σύμφωνα με τις ισχύουσες Διατάξεις οι επιτυχείς δοκιμές αποτελούν προϋπόθεση για την έκδοση βεβαίωσης περατώσεως εργασιών.

ΑΡΘΡΟ 24ο. Χρήση έργου πριν από την αποπεράτωση

Η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να λάβει στη κατοχή της ή να χρησιμοποιήσει οποιοδήποτε τμήμα του έργου που έχει περατωθεί ή έχει μερικά εκτελεσθεί. Αυτή όμως η κατοχή ή χρήση δε θεωρείται ότι αποτελεί αποδοχή οποιασδήποτε εργασίας που δεν έχει εκτελεσθεί σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης. Εάν η κατοχή ή χρήση από τον εργοδότη τμημάτων του έργου καθυστερήσει τη πρόοδο των υπολοίπων εργασιών αυτό θα ληφθεί υπόψη από την Υπηρεσία, που θα δώσει ανάλογη αύξηση των προθεσμιών αποπεράτωσης του έργου, ύστερα από αίτηση που θα υποβάλλει νομότυπα, ο Ανάδοχος. Εάν δε αυτή η κατοχή ή χρήση τμήματος του έργου επιβάλλει πρόσθετες δαπάνες στον Ανάδοχο, τότε η Υπηρεσία θα καταβάλει σ' αυτόν τις πραγματικές δαπάνες με βάση πρωτόκολλο καθορισμού νέων τιμών που θα συνταχθεί.

Σε περίπτωση που η Υπηρεσία θα αποφασίσει να προβεί στη κατοχή ή χρήση τμήματος του όλου έργου πλήρως αποπερατωμένου ή όχι, διατάσσει τη διοικητική παραλαβή του όπως προβλέπεται από το άρθρο 169 του ν. 4412/2016.

ΑΡΘΡΟ 25ο. Υποχρέωση συντήρησης του έργου από τον Ανάδοχο.

Ο χρόνος εγγύησης, δηλαδή συντήρησης των έργων γενικά ορίζεται σε δέκα πέντε (15) μήνες εκτός αν ορίζεται αλλιώς στην Ε.Σ.Υ. Γενικά για το χρόνο εγγύησης ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 7 παρ. 6, στο άρθρο 171 του ν. 4412/2016.

ΑΡΘΡΟ 26ο. Παροχή ηλεκτρικής ισχύος και νερού.

1. Τοπική παροχή ηλεκτρικής ισχύος και νερού δε διατίθεται. Εφόσον όμως κατά τη κρίση της Υπηρεσίας υπάρχει σχετική επάρκεια στις υπάρχουσες εγκαταστάσεις της Μονάδος, όταν το έργο εκτελείται μέσα στο χώρο τους είναι δυνατό να διατίθεται ηλεκτρική ισχύς ή και νερό με πληρωμή που θα συμφωνηθεί και σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς περί ασφαλείας.

2. Τις γεννήτριες, μετασχηματιστές, καλώδια σύνδεσης κλπ. που μπορεί να απαιτηθούν, πρέπει να προμηθευθεί και εγκαταστήσει ο Ανάδοχος με φροντίδα και δαπάνη δική του.

ΑΡΘΡΟ 27ο. Μέτρα υγιεινής - Πρώτες βοήθειες

Ο Ανάδοχος θα εγκαταστήσει, με δική του δαπάνη, σε κατάλληλες θέσεις χώρους υγιεινής (υποχρεωτικά WC, προαιρετικά ντους) για χρήση αυτών που ασχολούνται στα έργα και θα φροντίζει να διατηρούνται καθαρά σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Υπουργείου Εργασίας. Οφείλει επίσης να εγκαταστήσει στον τόπο των έργων στοιχειώδες φαρμακείο με επαρκή εφοδιασμό για να μπορεί να παρέχει ικανοποιητικές πρώτες βοήθειες σε μικροτραυματισμούς κατά την εκτέλεση των έργων.

ΑΡΘΡΟ 28ο. Εκρηκτικές Ύλες

Ο Ανάδοχος θα προμηθεύεται τις εκρηκτικές ύλες που θα απαιτηθούν, όπου επιτρέπεται η χρήση τους, τόσο για την όρυξη υλικών όσο και για τους εκβραχισμούς στον τόπο των έργων, και υποχρεούται να τηρεί τις διατάξεις που ορίζονται από τις αρμόδιες αρχές ασφαλείας, όπως και τις ειδικότερες διαταγές της Μονάδας που ισχύουν, ως προς τη προμήθεια, μεταφορά, διαφύλαξη, διάθεση και επιστροφή των ποσοτήτων που τυχόν δε θα χρησιμοποιηθούν.

ΑΡΘΡΟ 29ο. Περιορισμοί Κυκλοφορίας

1. Μέσα στις στρατιωτικές εγκαταστάσεις το προσωπικό και τα μηχανήματα του Αναδόχου θα κινούνται μόνο στις περιοχές εκτέλεσης των έργων, στη θέση ή θέσεις αποθήκευσης υλικών και συγκέντρωσης μηχανημάτων του Αναδόχου, όπως και στους δρόμους προσπέλασής τους.

Τα όρια των παραπάνω περιοχών εκτέλεσης έργων, θέσεων αποθήκευσης και συγκέντρωσης και οι δρόμοι προσπέλασης που είναι δυνατόν να διατεθούν, θα καθορισθούν από τον επιβλέποντα μηχανικό σε συνεργασία με τις Στρατιωτικές Αρχές, με τις οδηγίες του οποίου πρέπει να συμμορφώνεται ο Ανάδοχος.

2. Ο Ανάδοχος πρέπει να προγραμματίσει την εκτέλεση των εργασιών κατά τρόπο που να μην εμποδίζει τις προσπελάσεις αεροσκαφών προς διάδρομο, δάπεδα και λοιπές εγκαταστάσεις του αεροδρομίου, όταν εκτελούνται έργα μέσα σ' αυτό.

ΑΡΘΡΟ 30ο. Καιρικές Συνθήκες

Ο χρόνος εκτέλεσης του έργου υπολογίζεται γενικά με τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν στη περιοχή. Μετά από αυτό, ουδεμία παράταση δικαιολογείται εκτός αν επικρατήσουν ασυνήθιστες για τη περιοχή καιρικές συνθήκες.

ΑΡΘΡΟ 31ο. Γενικές Υποχρεώσεις του Αναδόχου

1. Σύμφωνα με το άρθρο 138 του ν. 4412/2016, ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση να μην παρακωλύει την εκτέλεση εργασιών από άλλους εργολήπτες (Αναδόχους) οι οποίοι θα χρησιμοποιηθούν από τον κύριο του έργου σε εργασίες οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στην εργολαβία αυτή. Επίσης ο Ανάδοχος υποχρεώνεται να διευκολύνει τον Κύριο του έργου και τους άλλους εργολήπτες ή προμηθευτές και να ρυθμίζει τη σειρά εκτέλεσης των εργασιών μέσα στο πλαίσιο του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος ώστε να μην τους παρεμβάλλει εμπόδια.

2. Σύμφωνα με τις ηλεκτρομηχανολογικές μελέτες του έργου και τις οδηγίες της Επίβλεψης, ο Ανάδοχος υποχρεούται να μορφώνει ή να διανοίγει στα εκτελούμενα υπ' αυτόν παντός είδους τμήματα του κτιρίου, τις απαιτούμενες οπές διόδου ή φωλιές ή αύλακες εντοιχίσεως των σωλήνων ή εξαρτημάτων των διαφόρων ηλεκτρομηχανολογικών έργων του.

3. Οπωσδήποτε απαγορεύεται η μόρφωση από τον Ανάδοχο οπών ή φωλεών στα από σπλισμένο σκυρόδεμα τμήματα των κτιρίων, χωρίς την έγγραφη έγκριση του επιβλέποντα μηχανικού.

ΑΡΘΡΟ 32ο. Ειδικές διατάξεις για έργα χρηματοδότησης NATO

Εφόσον το έργο χρηματοδοτείται από πιστώσεις NATO έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Ν.Δ. 45/73.

ΑΡΘΡΟ 33ο. Γενικά Έξοδα - Εργολαβικό Όφελος - Κρατήσεις

1. Ανάλογα με τον τρόπο χρηματοδότησης του έργου διαφοροποιούνται τόσο τα ποσοστά προσαύξησης του προϋπολογισμού για Γενικά Έξοδα και Όφελος του Αναδόχου, όσο και οι κρατήσεις επί των πληρωμών. Διακρίνονται τρεις βασικές κατηγορίες χρηματοδότησης :

α. Χρηματοδότηση από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του Κράτους (ΕΘΝΙΚΑ).

β. Χρηματοδότηση από κονδύλια Δημοσίων Επενδύσεων (ΕΘΝΙΚΑ).

γ. Χρηματοδότηση από πιστώσεις Κοινού Αμυντικού Προγράμματος (NATO) και παντός άλλου προγράμματος, εξωτερικής βοήθειας Ηνωμένων Πολιτειών, όλων των παραπάνω αναφερομένων χάριν συντομίας "Χρηματοδότηση από πιστώσεις NATO".

2. Για έργα χρηματοδοτούμενα από πιστώσεις Τακτικού Προϋπολογισμού ισχύουν τα παρακάτω :

α. Ποσοστό για γενικά έξοδα, όφελος κλπ. Αναδόχου.

(1) Είκοσι οκτώ τοις εκατό (28%) επί της αξίας των εργασιών οι οποίες υπολογίζονται σύμφωνα με τις τιμές του Συμβατικού Τιμολογίου (μετά από την εφαρμογή της έκπτωσης) και των Νέων Τιμών Μονάδος.

(2) Δέκα οκτώ τοις εκατό (18%) επί της πραγματικής δαπάνης για υλικά και ημερομίσθια εργατοτεχνιτών του Αναδόχου κλπ. τα οποία θα αναλωθούν για την εκτέλεση απολογιστικών εργασιών και τα οποία δεν υπόκεινται στην από τη δημοπρασία έκπτωση. Το ποσοστό όμως τούτο υπόκειται στην έκπτωση της δημοπρασίας, όπως ορίζεται στη παράγρ. 10 του άρθρου 42 του Π.Δ. 609/85.

β. Οι πληρωμές του Αναδόχου από τους εκδιδόμενους λογαριασμούς για εργασίες με βάση τις τιμές μονάδος, στις οποίες περιλαμβάνονται ποσοστό γενικών εξόδων, οφέλους κλπ. (εργολαβικό ποσοστό) ή με βάση τις δαπάνες απολογιστικών εργασιών, υπόκεινται σήμερα στις παρακάτω επιβαρύνσεις, που αναφέρονται για ενημέρωση του Αναδόχου και χωρίς να περιορίζουν την Υπηρεσία :

(1) Κράτηση υπέρ του κατά περίπτωση Μετοχικού Ταμείου τέσσερα τοις εκατό (4%).

(2) Κράτηση υπέρ του κατά περίπτωση Ταμείου Αλληλοβοηθείας δύο τοις εκατό (2%).

(3) Κράτηση υπέρ του ΤΣΜΕΔΕ, ΕΜΠ ένα τοις εκατό (1%).

(4) Κράτηση υπέρ ΤΠΕΔΕ μισό τοις εκατό (0,5%).

(5) Κράτηση υπέρ ΑΟΟΑ ένα κόμμα ένα τοις εκατό (1,1%).

(6) Κράτηση υπέρ ΤΕΕ μηδέν κόμμα δύο τοις εκατό (0,2%).

(7) Φόρος εισοδήματος (προπληρωμή σύμφωνα με το νόμο).

(8) Εισφορά υπέρ ΤΣΜΕΔΕ επί τεκμαρτού, δηλαδή μηδέν κόμμα δύο τοις εκατό επί πληρωμής (0,2%).

3. Για έργα χρηματοδοτούμενα από πιστώσεις Δημοσίων Επενδύσεων και πιστώσεις Κοινής Υποδομής ΝΑΤΟ, ισχύουν τα παρακάτω :

α. Ποσοστό για Γενικά Έξοδα, Όφελος κλπ. Αναδόχου :

(1) Δέκα οκτώ τοις εκατό (18%) επί της αξίας των εργασιών που αναφέρονται στη παρ. 2.α.(1).

(2) Δέκα οκτώ τοις εκατό (18%) επί της αξίας των εργασιών που αναφέρονται στη παρ. 2.α.(2).

β. Οι πληρωμές του Αναδόχου όπως αναφέρονται στη παρ. 2β υπόκεινται σήμερα στις παρακάτω επιβαρύνσεις, που αναφέρονται για ενημέρωση του Αναδόχου και χωρίς να περιορίζουν την Υπηρεσίας :

(1) Φόρος εισοδήματος (προπληρωμή σύμφωνα με το νόμο).

(2) Εισφορά υπέρ ΤΣΜΕΔΕ επί τεκμαρτού, δηλαδή μηδέν κόμμα δύο τοις εκατό (0,2%) επί πληρωμής.

4. Κατά τη σύνταξη των τιμών μονάδος οι βασικές τιμές των υλικών που ελήφθησαν υπόψη περιλαμβάνουν τις παντός είδους επιβαρύνσεις των, δηλαδή φόρους, τέλη, δασμούς, ειδικούς φόρους κλπ., για τα οποία ισχύει η παρ. 5 του άρθρου 34 του Π.Δ. 609/85. Ειδικά για εθνικά έργα, αν κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του έργου δοθεί δασμολογική ή φορολογική απαλλαγή ή μείωση, αυτή θα εκπέσει σε ωφέλεια του έργου (όχι σε ωφέλεια του Αναδόχου) και είναι υποχρεωτική για τον Ανάδοχο. Τα παραπάνω ισχύουν και για τις νέες τιμές μονάδος που πιθανόν να συνταχθούν.

ΑΡΘΡΟ 34ο. Ειδικές Διατάξεις περί Φ.Π.Α.

Ανάλογα με τη πηγή χρηματοδότησης των έργων ισχύουν τα παρακάτω, σχετικά με το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) :

α. Όταν τα έργα είναι Εθνικά (χρηματοδοτούμενα είτε από τον Τακτικό Προϋπολογισμό, είτε από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων) ισχύουν γενικά οι διατάξεις περί Φ.Π.Α., δηλαδή ο Κύριος του έργου (Υπηρεσία του ΥΕΘΑ) καταβάλλει στον Ανάδοχο Φ.Π.Α.

β. Όταν τα έργα είναι ΝΑΤΟ (με την έννοια της παραγρ. 1γ. του άρθρου 33 της παρούσας) δεν επιβαρύνονται με Φ.Π.Α. η εισαγωγή και η παράδοση ειδών και πάσης φύσεως υλικών που προορίζονται να ενσωματωθούν στο έργο, καθώς και οι παροχές υπηρεσιών που συνδέονται άμεσα με την εκτέλεση του έργου, όπως λεπτομερώς αναφέρονται στην υπ' αριθμ. Π.4056/3029/17.6.87 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, περί "Φορολογικής μεταχείρισης ειδών εισαγομένων ή παραδιδόμενων για εκτέλεση έργων του Κοινού Αμυντικού Προγράμματος (ΝΑΤΟ) και του Πεδίου Βολής Κρήτης (ΠΒΚ)".

ΑΡΘΡΟ 35ο. Τόπος διαμονής Αναδόχου

Πέρα από όσα ορίζονται στο άρθρο 135 του ν. 4412/2016, ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να ορίσει τον αντίκλητό του κατά την υπογραφή της σύμβασης και όταν το έργο εκτελείται μακριά από την έδρα της Διευθύνουσας Υπηρεσίας ο Ανάδοχος υποχρεούται, εφόσον του ζητηθεί από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, να ορίσει αντίκλητό του με έδρα τη περιοχή εκτέλεσης του έργου.

ΑΡΘΡΟ 36ο. Τροποποίηση όρων της Γ.Σ.Υ.

Η Υπηρεσία μπορεί στην Ε.Σ.Υ. (Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων) να τροποποιεί άρθρα αυτής της Γ.Σ.Υ., εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι και οπωσδήποτε μετά από γνωμάτευση του αρμοδίου ΤΣΕ.